

Please note! This is a self-archived version of the original article.

Huom! Tämä on rinnakkaistalenne.

To cite this Article / Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Vartiainen, P. & Repo Jamal, H. (2023) Kaksikieliset korkeakoulututkinnot – eettinen ratkaisu sote-alan työvoimapulaan? TAMK-Blogi, 13.11.2023.

URL: <https://blogs.tuni.fi/tamkblogi/kansainvalisyys/kaksikieliset-korkeakoulututkinnot-eettinen-ratkaisu-sote-alan-tyovoimapulaan/>

Kaksikieliset korkeakoulututkinnot – eettinen ratkaisu sote-alan työvoimapulaan?

13.11.2023

Suomen sosiaali- ja terveysalalla vallitsee vakava työvoimapula, jonka ennustetaan pahenevan edelleen lähivuosina. Ratkaisuksi on haettu alan työehtojen ja -olojen kehittämistä, alan koulutusmäärien lisäämistä ja osaajien houkuttelua ulkomailta. Myös liiketoimintaperiaatteella järjestettäviä tilauskoulutuksia on kokeiltu. Suorarekrytoinnin tai maksullisten tilauskoulutusten sijasta ulkomaalaisten houkuttelu kaksikielisiin tutkinto-ohjelmiin Suomeen voi olla eettisempi ratkaisu. Tähän tarkoitukseen on juuri julkaistu Toiminnallisesti kaksikielinen korkeakoulutus - koulutusmalli ja keskeiset suositukset.

Maailmanlaajuinen terveydenhuollon työvoimapula koskettaa erityisesti Suomea, joka on yksi maailman nopeimmin ikääntyvä maa. Työ- ja elinkeinoministeriön arvion mukaan sote-alalle tarvitaan jopa yli 200 000 uutta työntekijää vuoteen 2030 mennessä (Tevameri 2021). Työperäistä maahanmuuttoa on esitetty yhdeksi ratkaisuksi, mutta etenkin EU/ETA-alueen ulkopuolelta rekrytointiin liittyy eettisiä haasteita. Koska EU/ETA-alueen ulkopuolella kouluttautuneille sairaanhoitajille ei ole selkeää pätevytymisväylää Suomessa, monet heistä päätyvät hoiva-avustajiksi, eikä heille ole selkeää urapolkua. (Vartiainen 2019; 2021.)

Toiminnallisesti kaksikielinen sairaanhoitajakoulutus (TOKASA) -hankkeen tavoitteena on kehittää pysyvä tutkintokoulutusmalli, jossa suomen kielen opinnot on integroitu osaksi substanssiopintoja. Hakijat valitaan koulutukseen valintakokeen kautta. Valintakokeessa ei testata hakijan suomen osaamista, mutta englannin tason tulee olla vähintään B2-tasolla.

Opiskelukieli on alussa englanti, ja tavoitteena on, että opiskelija oppii koulutuksen aikana ammattiosaamisen lisäksi myös suomen kielen ammatin edellyttämälle tasolle. Opetussuunnitelmaan kuuluu erillistä suomen kielen opetusta ja suomen kieltä integroidaan hoitotyön opetukseen vähitellen.

Suomen kielen integraatio ja yhteistyö mallin keskiössä

Kaksikielinen korkeakoulutus -mallin ydinidea on suomen kielen integraatio substanssiopintoihin. Tämä edellyttää tiivistä substanssin ja kielen opettajien välistä yhteistyötä ja uusia pedagogisia ratkaisuja. Mallissa painottuu toiminnallinen pedagogiikka sekä substanssin että kielen oppimisessa. Kahdella kielellä opettaminen ja oppiminen vie luonnollisesti enemmän aikaa kuin yhdellä, ja siksi on tärkeää tehdä tarkka substanssin ydinainesanalyysi, mitä kautta voidaan löytää aika kielen oppimiseen. Malliin kuuluu myös jatkuva työelämäyhteistyö sekä työyhteisöille tarjottava tuki ja ohjaus kieli- ja kulttuuritietoisuuteen.

Malli koostuu seitsemästä elementistä ja niihin liittyvistä suosituksista:

1. Koulutuksen markkinointi ja valintakoe
2. Kielitaitotason arviointi ja kielipolut
3. Substanssin opetuksen pedagogiset ratkaisut
4. Suomen tai ruotsin integrointi substanssiopintoihin (S2-integraatio)
5. Ammattitaitoa edistävä harjoittelu
6. Työelämäyhteistyö
7. Ohjaus, integraatio ja sosiaalinen tuki.

Kehitystyö jatkuu

Mallin voi ottaa käyttöön kokonaan tai osittain millä tahansa koulutusalailla jo nyt. Mallin kehitystyö kuitenkin jatkuu hankkeen loppuun saakka. TOKASA-hanke muodostuu pilottikoulutuksista Metropoliassa ja TAMKissa sekä piloteista tehtävästä arviointitutkimuksesta 2021-2024. Ensi vuoden aikana kerätään opiskelijoilta ja opettajilta uusi tutkimusaineisto, joka antaa pohjan mallin edelleen kehittämiseksi. Hanketta rahoitetaan opetus- ja kulttuuriministeriön Talent Boost -ohjelmasta vuosina 2021–2024.

TAMKin pilottikoulutuksesta antavat lisätietoja projektipäällikkö Sanna Laiho (sanna.laiho@tuni.fi) tai lehtori Virva Vasari (virva.vasari@tuni.fi).

Lue lisää: [Toiminnallisesti kaksikielinen korkeakoulutus – koulutusmalli ja keskeiset suositukset](#)

Kirjoittajat:

Päivi Vartiainen toimii Tampereen ammattikorkeakoulussa Talent Boost -ohjelman ja SIMHE-palveluiden päällikkönä sekä vastaa Tokasa-arviointitutkimuksesta.

Hanna Repo Jamal toimii Metropolia Ammattikorkeakoulussa Tokasa-hankkeen projektipäällikkönä ja vastaa arviointitutkimuksesta.

Lähteet:

Tevameri T. 2021. Katsaus sote-alan työvoimaan: Toimintaympäristön ajankohtaisten muutosten ja pidemmän aikavälin tarkastelua. TEM toimialaraportit 2021:2.

Vartiainen P. 2021. Säädellysti Suomeen – kohti hoitoalan kansainvälisen rekrytoinnin ratkaisuja. Työelämän tutkimus, 19(2), 264-277.

Vartiainen P. 2019. Filippiiniläisten sairaanhoitajien polut Suomeen: Tutkimus oppimisesta ja työyhteisöintegraatiosta kansainvälisen rekrytoinnin kontekstissa. Akateeminen väitöskirja, University of Tampere